

סיכום שנת 2020 בתיירות והערכות ל-2021

Posted on 31 בדצמבר 2020 by שוש להב

אופטימיות זהירה: במשרד התיירות מקווים שהתיירים יחזרו באביב 2021. בינתיים, נערכים עם תוכניות עבודה מותאמות לחיזוק הענף
Categories: [תיירות](#), [ראשי](#)
Tag: [משרד התיירות](#)

הלילה (31.12.2020) נפרדים מאחת השנים הקשות ביותר שידע העולם, ובוודאי בענף התיירות. במשרד התיירות מגלים אופטימיות זהירה ומקווים שהתיירים יחזרו ב 2021.

שנת 2020 שהתחילה עם אופטימיות לשבירת שיא נוסף בכניסות תיירים לישראל, שהיה אמור להצטרף לשיאים של השנים האחרונות, הסתיימה עם סגירת השמים ואיסור על כניסת תיירים, לראשונה בישראל. השנה נכנסו לישראל כ-850 אלף תיירים - ירידה של 81.3% לעומת שנה שעברה. תעשיית התיירות, שנהנתה מהכנסות של עשרות מיליארדי שקלים, נפגעה ממשבר הקורונה באופן החמור ביותר. קרוב ל-200,000 משפחות המועסקות בתיירות איבדו את מטה לחמן, וחלקן אף איבדו את מפעל חייהן.

בשנת 2019 רשם משרד התיירות שיא של כל הזמנים בכניסות תיירים לישראל: 4.55 מיליון, שהכניסו למשק (בעיקר

לעסקים קטנים ובינוניים) סכום של כ- 23 מיליארד ₪. בשנים האחרונות תעשיית התיירות הישראלית נהנתה מצמיחה מהירה, הודות לצעדים שהוביל המשרד בשיווק ישראל בעולם, בפיתוח תשתיות ובקידום שיתופי פעולה עם חברות תעופה בינלאומיות ועם סוכני תיירות מובילים. נסיקה זו נגדעה עם התפרצותה של מגפת הקורונה בעולם ועם סגירת השמים בישראל בחודש מרס השנה. בימים אלה, עם תחילת חיסון האוכלוסייה בארץ ובעולם.

משרד התיירות, שאחראי על התעשייה המהווה מנוע צמיחה למשק, נחלץ לסייע והוביל שורה של מהלכים, שמטרתם שימור התשתיות התיירותיות, הן הפיזיות והן השיווקיות, כדי להתכונן ולהיות מוכנים ליום שאחרי המגפה. בימים אלו, עם תחילתו של מבצע החיסונים, נערך משרד התיירות עם תוכנית עבודה להחזרת התיירים, במחצית 2021. התוכנית כוללת התאמה לעידן הקורונה של כל תחומי פעילות המשרד - שיווק, תשתיות וחויית התיירים. כל זאת, בכפוף למגבלת היעדר תקציב מדינה מאושר.

אורית פרקש הכהן - שרת התיירות צילום באדיבות אתר הכנסת

שרת התיירות, **אורית פרקש הכהן**: "השנה האחרונה הייתה מכה קשה לענף התיירות. שנים מסוג זה נכון לנצל לחיזוק ובנייה של תשתיות, תוכניות עבודה ותוכניות שמחזקות את הענף לרגע שבו יוכל לחזור ולהיפתח. זאת, לצד דאגה לאנשי הענף בתקופה כזו שבה נפגעה פרנסתם באופן מוחלט. למרות הקשיים, הצלחנו להוציא לפועל תוכניות משמעותיות שסייעו למשק בתקופה זו, החל ממתווה איים ירוקים, מענק 300 מיליון ש"ח למלונאים, הקדמת פתיחת הצימרים, תוכנית סיורים עם מורי הדרך, תוכנית ביטחון אישי במלונות ועוד. גם עכשיו אנחנו עם הפנים קדימה לשנה החדשה, עם תוכניות חדשות.

"בשנה הקרובה נבנה את תוכנית האב לתשתיות תיירות, שתדאג לתיירות הוליסטית ברמה הארצית. זאת, תוך שינוי אופן ההוצאה לפועל של פרויקטי תשתית בדרך חלופית לחברות ממשלתיות. כמו כן, בקרוב נעביר את הכסף למימון הפרויקטים לרשויות השונות שהגישו בקשה. אנחנו כבר פועלים יחד עם משרד הבריאות על תוכנית יציאה מהסגר עבור הענף, התוכנית תייצר וודאות והיא תפעל תחת העיקרון, שמי שהכי נפגע בפעם הקודמת, יפתח קודם לכן ביציאה מהסגר. לצד כל זאת, אנו עובדים על תוכנית להורדת יוקר המחיה, שתקל גם על הבעלים וגם על הצרכנים. הרבה עבודה עוד לפנינו, נמצא את האיזון הנכון בין הכלכלה לנגיף, וניתן אורך נשימה לחלקים השונים שנפגעו בענף".

מנכ"ל משרד התיירות, **אמיר הלוי**: "שנת 2020 המשיכה את שיאי התיירות של השנתיים הקודמות והייתה ציפייה לקבל,

לראשונה בתולדות המדינה, את התייר ה-5 מיליון. במקום זה, העולם עצר ואנחנו עברנו למצב של הישרדות של התעשייה כולה ושינוי פעילות המשרד, למען שימור התשתיות הפיזיות ושל ההון האנושי המצויין של תעשיית התיירות. בזכות החיסונים, אנחנו מתחילים לראות את האור, נערכים עם תוכניות עבודה מותאמות וכלים שונים להחזרת התיירות, ומקווים שבחודשים הקרובים נחזור לראות תנועה של תיירות נכנסת, שכזכור היא קריטית לתעסוקה ומנוע חשוב בכלכלת ישראל".

המשרד פעל בכמה מישורים:

אילת: מבט ממעמקי הים. Depositphotos
איי תיירות ירוקים

התיירות הובילה יחד עם משרד הבריאות הכרזה על אילת ועל אזור המלונות בים המלח, כעל "אזור תיירות מיוחד". קבינט הקורונה אימצו את המתווה המאפשר לישראלים לנפוש באזורים אלה גם בתקופת הקורונה, בכפוף להגבלות. משרד התיירות עבד בשיתוף פעולה מלא עם הרשויות המקומיות על מנת להוציא לפועל את הפרוצדורה המורכבת, שאפשרה את קיום המתווה. הכניסה לאזורים הללו הותנתה בהצגת תוצאה שלילית לבדיקת קורונה. המתווה אפשר את פתיחתם של בתי המלון, האטרקציות והמסעדות באזורים האמורים, וזאת תוך הקפדה על שמירת הנחיות משרד הבריאות. במסגרת המאמץ לעודד את הישראלים לצאת ולנפוש באזורים אלו, יצא משרד התיירות בקמפיין בכיכובה של שיר אלמליח שכותרתו "מחזירים את התיירות לישראל".

מענק על סך 300 מיליון ש"ח למלונות

נוכח החשיבות בשימור תשתית מלונאית לכלכלה הישראלית ולמנופי הצמיחה במשרד, שרת התיירות קידמה את שחרור המענקים למלונאים והורידה את תנאי הארנונה שפגע בהענקת המענקים. כמו כן, התיקון מאפשר גם למלונות קטנים לקבל את המענק. המענקים בסכום כולל של 300 מיליון ש"ח יינתנו על ידי משרד התיירות בשלוש פעימות, שהאחרונה בהן תינתן במאי 2021. משרד התיירות פרסם את התנאים שגיבש לקבלת המענק, שמאפשרים גם למלונות קטנים לקבל סיוע מוגבר. ההחלטה מתחשבת במגמת העלייה בתיירות הנכנסת לישראל בשנים האחרונות, שהביאה

לעלייה בהשקעות שנעשו בעקבות כך.

שיר אלמליח מובילה את קמפיין הסיורים בחינם. תצלום באדיבות משרד התיירות
סיורים בחינם בהדרכת מורי דרך בשמורות הטבע, בגנים הלאומיים ובערים - בשיתוף עם רט"ג

לאור המשבר שהוביל להפסקת העסקתם של מורי דרך רבים, שרת התיירות יזמה פרויקט שיסייע למורי הדרך עם המכה הכלכלית ויתן קצת אוויר לכל מי שירצה לטייל. בהתאם לכך, משרד התיירות תקצב אלפי סיורים מודרכים לקהל הרחב שמבוצעים עד חודש מרס 2021 באמצעות רשות הטבע והגנים וגם לראשונה, ברשויות המקומיות על ידי מימון של "שעות מורי דרך" מטעם הרט"ג וכמובן, בשיתוף מורי הדרך. לאחרונה, נעשה תיקון ביוזמה, כך שניתן יהיה לסייר גם באטרקציות בתשלום ברשויות המקומיות. היוזמה נועדה לאפשר למשתתפים לצרוך שירותים נוספים באזור הסיור באופן עצמאי ובכך לסייע לתעשייה.

משרד התיירות הקציב כ-10 מיליון ₪ לרשות הטבע והגנים, למימון והקצאת שירותי הוראת דרך. באמצעות פרויקט זה עודד משרד התיירות את הציבור הישראלי לשוב ולטייל בישראל וסייע למורי הדרך לעבוד ולהתפרנס.

במקביל, המשרד ביצע עשרות וובינרים אותם הובילו טובי המומחים בתחום התיירות, במטרה לסייע לבעלי עסקים תיירותיים להתמודד עם האתגרים בתקופה זו, ולהשתדרג לקראת החזרה לפעילות. המשרד העלה קמפיינים במטרה לעודד את תיירות הפנים, בתקופות בהן ניתן היה לנפוש.

קבוצת רוכבי האופניים "סייקלינג אקדמי". צילום באדיבות משרד התיירות שיווק בחו"ל

הנחת העבודה באגף השיווק היא שעם פתיחת השמיים בעולם, צפויה תחרות עזה על כל תייר, והמדינות שיהיו ראשונות לפעול - יזכו ליתרון. בהתאם לזאת, נערך המשרד עם תוכנית להחזרת התיירים לישראל. החל מהרבעון הראשון של השנה, עם התפשטות המגפה, נקט המשרד בפעולות רבות כדי לשמר את צינורות השיווק, שטופחו במשך שנים רבות וכדי לשמר את ישראל כיעד תיירותי אטרקטיבי בתודעת התיירים הפוטנציאליים. משרד התיירות מקיים באופן תדיר וובינרים (סמינרים וכנסים מקוונים), שהוכחו ככלי אפקטיבי לשימור הקשרים עם השותפים העסקיים ברחבי העולם. בסיוע האגף לטכנולוגיות דיגיטליות ומידע במשרד, בוצעו השנה 74 וובינרים בנושאים רלוונטיים לקידום התיירות לישראל, בהם השתתפו אלפים רבים של סוכנים ובכירים בתעשיית התיירות העולמית.

כמו כן, המשרד המשיך והשתתף בירידים פיזיים ווירטואליים באירופה, בארה"ב ובאסיה. במקביל, הגביר המשרד את פעילותו הדיגיטלית בחו"ל, ובמיוחד ברשתות החברתיות: בשנה החולפת צברו דפי הסושיאל (החברתיים) של המשרד 5.9 מיליון עוקבים. המשרד המשיך לשווק את ישראל באמצעי המדיה השונים ובדיגיטל וקיים פעילויות אינטראקטיביות מקוונות. לפעילויות הללו נחשפו מעל ל-9 מיליון גולשים ברחבי העולם, שחלקם אף השתתפו בהן באופן פעיל. סה"כ פורסמו באמצעי המדיה השונים אלפי כתבות וידעות, אליהן נחשפו עשרות מיליוני אנשים ברחבי העולם. כמו כן, אגף שיווק חו"ל במשרד שיתף פעולה עם קבוצת רוכבי האופניים "סייקלינג אקדמי" (קבוצת רכיבה ישראלית הכוללת רוכבים מהארץ ומחו"ל), שהשתתפה השנה לראשונה ב מרוץ ה-"טור דה פראנס". שיתוף הפעולה כלל הצגת הלוגו השיווקי Tel Aviv & Jerusalem Two Cities One Break במיקום מרכזי על מדי הרוכבים, על גבי רכבי הקבוצה ועל גבי press wall של הקבוצה המשמש לראיונות לתקשורת.

מבט על העיר המרשימה של דובאי. freepik
עם חתימת הסכמי אברהם

בחודשים האחרונים פיתח המשרד אסטרטגיית קידום התיירות מהאמירויות ומבחריין. האירוע המרכזי התרחש ביריד WTM בלונדון שהתקיים השנה באופן וירטואלי, ובמהלכו נערכה הפגישה הראשונה בין השרים הממונים על התיירות בישראל, באיחוד האמירויות ובבחריין. בנוסף, החודש (דצמבר) התקיים פורום תיירות משותף של האמירויות וישראל. בפורום, שהובילה שרת התיירות אורית פרקש-הכהן, השתתפו 500 מאנשי תעשיית התיירות משני הצדדים ודנו ביצירת שיתופי פעולה, שיביאו להגדלת התיירות הצפויה מהאמירויות לישראל. החודש התקיימה גם מסיבת עיתונאי תיירות מהאמירויות עם השרה פרקש-הכהן ובהשתתפות עיתונאי תיירות מישראל. האגף להכשרה מקצועית במשרד התיירות ומנהל חווית התייר, פרסם מדריך בנושא: "איחוד האמירויות - עשה ואל תעשה", שהוזמן על ידי המשרד ונכתב על ידי המזרחן ד"ר יוסי מן. המדריך מאגד את המידע הרלוונטי ומסייע לתעשיית התיירות להיערך כראוי להגעתם של תיירים מהאמירויות ואף נותן טיפים לישראלים שנוסעים לשם.

תשתיות

מינהל פיתוח תשתיות והשקעות, פעל השנה כדי לשמר את תשתיות התיירותיות הן הציבוריות והן הפרטיות, על ידי עידוד וליווי יזמים. בשנה האחרונה שיווק המשרד (בשיתוף עם רשות מקרקעי ישראל) כ-10 מגרשים לאכסון מלונאי, ובכך קידם את הליך הקמתם של כ-2,050 חדרי מלון חדשים. השנה העביר המשרד מענקים בסך של 69.5 מיליון ₪ לפרויקטים תיירותיים המוקמים ברחבי הארץ שקיבלו אישור ממשרד התיירות. כמו כן, לאור המצב המורכב אליו נכנס שוק התיירות, אגף התשתיות במשרד כתב ופרסם נוהל (צת"פ) לשנת 2020 במתכונת מצומצמת, תוך התמקדות ביישום החלטות הממשלה. במסגרת הנוהל מתקיים דיון בו ניתנים אישורים לבקשות שהגישו רשויות מקומיות לתמיכת המשרד, בהקמת פרויקטים ציבוריים בשטחן, בהיקף של כ-190 מיליון ₪.

המשרד גם ליווה בשנה האחרונה כ-100 יזמים, המעוניינים לפתח מיזמים תיירותיים, משלב הרעיון ועד להקמתו בפועל, במסגרת "חממות תיירותיות" ("תורבו"). ליווי היזמים אפשר לזרז את הליך הוצאתם לפועל של פרויקטים שונים. כמו כן, השנה אושרה החלטת ממשלה, שמטילה על שרת התיירות לבנות תוכנית אב לתשתיות תיירות ברמה הארצית. העבודה על כך כבר החלה וכוללת ראייה הוליסטית בתוכניות אזוריות, מתווה צפוני ומתווה דרומי, בשיתוף עם חברות מחקר

הרשויות המקומיות. התוכנית לוקחת בחשבון לינה, אטרקציות, תחבורה ועוד, על מנת לתת לתייר את החבילה המלאה.

שמוורת טבע נחל חרמון (הבניאס). צילום שוש להב
סיוע למורי דרך

הסבת מורי דרך אקדמאים להוראה - משרד התיירות בשת"פ עם משרד החינוך ולשכת התעסוקה, הוביל תוכנית הסבת מורי דרך אקדמאים, להוראה במקצועות אותם משרד החינוך הגדיר כמקצועות חוסר: אנגלית, גיאוגרפיה, תנ"ך ממלכתי/מקרא, תיירות ומלונאות. בנוסף, כניסיון להיערך מול אתגרי הקורונה בתחום החינוך, גייס משרד החינוך תומכי הוראה לשכבת הגיל הצעירה, כדי שיוכלו ללמוד בקבוצות קטנות. על כן משרד התיירות שילב בשכר את מורי הדרך בפרויקט זה.

הארכת תוקף רישיון מורי הדרך - במטרה להקל על מורי הדרך, המשרד קידם המשרד תקנות המאפשרות, בניגוד לעבר, חידוש רישיון מורה דרך לשנה ללא כל תנאי. כמו כן, המשרד פתר את מורי הדרך מתשלום אגרת רישיון עבור שנת 2021.

אזור אישי למורי דרך - השנה התקיימה גם מהפכה דיגיטלית בשירות למורי הדרך: מעתה כל מורה דרך יכול להיכנס לאזור האישי שלו באתר משרד התיירות (my.gov.il) ולצפות במידע עליו, כפי שהוא מופיע במערכת אגף הכשרה מקצועית שבמשרד התיירות. המידע זמין לכל המשתמשים במכשירים הדיגיטליים. בנוסף, יוצגו באזור האישי התראות לגבי חידוש רישיון, תשלום אגרה, תוך אפשרות לתשלום דיגיטלי, חובת ביצוע השתלמויות, והתראה על שליחת רישיון חדש בדואר.

התנדבות מורי דרך בבתי האבות - האגף להכשרה מקצועית במשרד התיירות, בשיתוף משרד הבריאות ומשרד העבודה והרווחה, חברו בחודש דצמבר למיזם שבו מורי דרך מרצים בבתי אבות ברחבי הארץ בהתנדבות. במסגרת ההרצאות, מביאים מורי הדרך את החוץ פנימה לאוכלוסייה המבוגרת, שנמצאת כבר זמן רב במקומות סגורים וצמאה לתוכן איכותי.